

Profiel van de voedselbanken in Nederland

Werkende armen en ander klanten

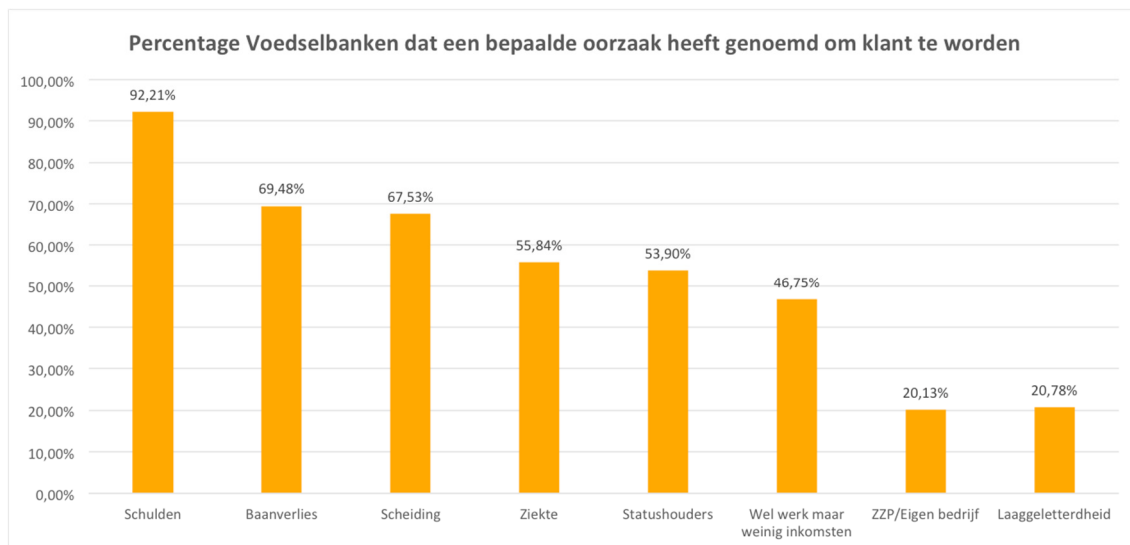
OVER DE VOEDSELBANKEN: VOEDSELVERSPILLING TEGENGAAN EN NOODHULP VOOR DE ARMEN

Voedselbanken hebben sinds de start in 2002, als burgerinitiatief, een vaste plek in de Nederlandse maatschappij ingenomen. Ze zijn genesteld in de haarvaten van meer dan 95% van alle Nederlandse gemeenten. Voedselbanken zijn verenigd in hun missie om voedselverspilling tegen te gaan door voedsel in te zamelen dat anders vernietigd zou worden. Dit voedsel, dat voldoet aan de wettelijke eisen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), wordt uitgereikt aan de allerarmsten. Naast voedselhulp ontvangen onze klanten ook de hulp (van derden uit ons netwerk in het sociale domein) die ze nodig hebben om weer zelfredzaam te worden.

De voedselbanken in Nederland (inclusief de landelijk organisatie de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken) werken uitsluitend met vrijwilligers (11.700). Voor arbeid en voedsel wordt niet betaald. Wel zijn er logistieke en huisvestingskosten. Voedselbanken worden tot nu toe gefinancierd door bedrijven, (vermogens)fondsen, particulieren. Lokaal ondersteunen diverse gemeenten in de vorm van subsidie of bijvoorbeeld door middel van het beschikbaar stellen van huisvesting om niet. Ook de landelijke overheid verschafte afgelopen jaren een paar maal subsidies. Deze publiek-private samenwerking is zeer succesvol gebleken. Bij de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken zijn per eind 2018 169 voedselbanken en 10 distributiecentra aangesloten. Er werden in 2018 ruim 42 miljoen producten uitgedeeld met een totale waarde (omzet) van ruim € 70 miljoen. De (operationele) kosten van de totale organisatie bedragen ca. €10 miljoen.

PROFIEL VAN DE MENSEN DIE AFHANKELIJK ZIJN VAN DE VOEDSELHULP

In 2018 ontvingen 140.000 mensen voedselhulp, dat was 6% meer dan in 2017. In totaal hielpen we 32.000 kinderen. De groep 50+ neemt in belang toe (38% van totaal). De individuele voedselbanken hebben aangegeven wat de redenen zijn waarom mensen klant worden bij de voedselbanken. In de tabel 1 staan de resultaten weergegeven.

Tabel 1: Percentage voedselbanken dat een bepaalde oorzaak heeft genoemd om klant te worden.

WERKENDE ARMEN

De laatste jaren constateren we een toename van werkende mensen die in aanmerking komen voor een voedselpakket; zelfstandig ondernemers of ZZP'er. Veel mensen weten de weg naar de voedselbank nog niet te vinden en dit geldt zeker ook voor de werkende armen. Ook bij deze groep is er sprake van schaamte om je aan te melden bij de voedselbank voor voedselhulp. We willen graag proberen om die drempel weg te nemen of te verlagen omdat we weten dat er veel mensen nog geen gebruik maken van de voedselbank terwijl ze er wel voor in aanmerking komen.

PRIORITEITEN IN KOMENDE JAREN

Voedselbanken willen meer mensen die in armoede leven van voedsel voorzien en weer zelfredzaam maken. In Nederland leven meer dan 1 miljoen onder de armoedegrens¹. De laaggeletterd- en laaggecijferdheid van 2,5 miljoen mensen² is één van de oorzaken dat mensen moeilijk mee kunnen komen in de huidige samenleving. Maar ook onbekendheid en schaamte spelen een grote rol. Voedselbanken willen meer mensen die aan hun toelatingscriteria³ voldoen bereiken. Ook willen ze op termijn de toelatingscriteria ophogen van het huidige 43 % van Nibud minimum voorbeeld begrotingen, tot ca. 85 à 90%. Daartoe zal meer voedsel nodig zijn, meer geld en meer vrijwilligers.

Houten, 04-03-2019

¹ CBS

² Stichting Lezen en Schrijven

³ <https://voedselbankennederland.nl/kom-ik-in-aanmerking-voor-een-pakket/>